

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Віктор Янкевич

ОСТАННІЙ ЛИСТ

Роман

Вічна загадка кохання. Непередбачені його
зародження, спалах пристрасті, згасання...
Але деким воно опановує цілковито, майже
до божевілля... Цей роман занурить вас,
шановний читачу, в непрості колізії ще однієї
історії любові, яка, як і все в цьому світі,
неповторна.
Для широкого кола поціновувачів чуттєвої,
психологічної прози.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга – Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга – Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 *office@bohdan-books.com*

Інтернет-магазин «НК-Богдан»:

www.bohdan-books.com *mail@bohdan-books.com*

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: *www.bohdan-digital.com*

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,

nh-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: *dk-books.com*

т. (067) 350 1467. (099) 434 9947

Чоловік живе лише тоді,
коли має для кого жити.

ПРОЛОГ

«Привіт, кохана.

Рідненька моя. Сонечко моє. Квіточка.

Напевно, скільки житиму, буду починати листи до тебе тільки такими ніжними словами, сповненими безмежної любові, яка й досі розриває мою душу спричиняючи глибокі рани, що ніколи не загояться. Що б ти не думала, будучи десь там, далеко від мене, але ця любов — вічна. Як бачиш, я досі не перестаю писати тобі листи. Знаю, що цього давно вже ніхто не робить, я навіть не певен, що теперішні школярі вміють правильно тримати ручку, не кажучи вже про те, щоб виводити літери, але... я не можу не писати тобі. Ти єдина, хто тримає мене на цьому світі. Звучить досить банально, правда? Але це факт. Я і досі кохаю тебе.

Ти навіть не можеш уявити, як я за тобою сумую. Так хочеться обійняти тебе. Пригорнути до себе. Поцілувати. Доторкнутися до твого хвилястого золотавого волосся. Зігріти руками твої, завжди холодні, долоні. Зазирнути у ці, без перебільшення, бездонні карі очі й спіймати на собі закоханий погляд...

Вибач. Моя уява — річ небезпечна. Якщо я продовжу загадувати, вже не зможу зупинитися, а це означатиме, що ще один день — втрачено. Я краще розкажу тобі про щось інше. Про... Про пана Миколу. Я сьогодні дивився у вікно. На градуснику було мінус тридцять п'ять. Уявляєш, як холодно? А ще кілька днів тому було лише мінус

десять. Та, незважаючи на це, дорога до мого дому, подвір'я і навіть сходи до будинку розчищені від снігу. А я нагадаю тобі, що недавно був просто неймовірний снігопад. Я цілу годину стояв надворі, світив ліхтарем у небо і дивився, як звідти, наче мільйони парашутистів, повільно опускаються на землю сніжинки. Навіть не думав, що пан Микола таки зможе доїхати сюди і виконати свою роботу. Все-таки ті кошти, які отримую від мене вже ось понад п'ять років, а це не багато й не мало, а тисяча євро в місяць, змушують чоловіка вставати о шостій ранку. І це дуже добре, що йому вдалося розчистити дорогу. Як на зло в мене залишилася остання пляшка клятого «Джека», а пані Марія, я розповідав тобі про неї у минулих листах, інколи приходять, приносять харчі, прибирає і, за окрему плату, готує просто шикарний борщ з пампушками. Так от, пані Марія сказала, що за жодних умов і ні за які гроші не буде приносити мені «Джека». Вона, бачте, проти спиртного. А це означає, що мені самому треба буде поїхати до міста і поповнити запаси.

Ненавиджу їздити до міста. Я, звичайно, міг би зателефонувати комусь, знайти інший вихід із ситуації, але, по-перше, — сюди мало хто доїде, навіть по розчищеній дорозі, а по-друге, — я не маю жодного бажання бачити когось, а тим більше з кимось спілкуватися. Спробую уникнути цього й у місті. Хоча навряд чи вийде. Ставлю сотню, що знайдеться з десяток охочих, які обов'язково впізнають мене і, звичайно ж, захочуть знати, як у мене справи, над чим я зараз працюю, як живу і коли можна буде поспілкуватися зі мною за чашкою кави, або кухлем пива. Хоча, якщо пощастить прослизнути до магазину пана Юрія через чорний хід, то таки вдасться уникнути таких ненависних мені розмов ні про що. Він чоловік мудрий, хоч і молодий. Не знаю точно, скільки йому років, думаю, десь від тридцяти до тридцяти п'яти. Ніколи

не запитував. Але головне, йому до одного місця, як я, так і все, що зі мною пов'язане...

Тепер залишається ще одне питання. Чи заведеться мій старий «опель». Це, напевно, єдина машина, яка без проблем зможе доїхати до міста і повернутися. Але він — на солярі. А за вікном, нагадаю, мінус тридцять п'ять. А востаннє... Я от намагаюся згадати, коли востаннє вийжджав. Зараз лютий. Якщо добре подумати, то це було... здається, у жовтні. Так, точно, у жовтні. Тоді ще до мене вчепилася якась пані, яка хотіла заволокти мене в бар і пригостити випивкою. Боже, я ледве від неї втік. Пам'ятаєш, я писав тобі про цей випадок.

Скільки ж часу я вже працюю над книгою? Пів року. Здається, десь так. Сергій божеволіє. Він хороший директор. Відповідальний. І без мене зі всім справляється. Моє підприємство, як і раніше, тримає рівень. Це добре. Але він надто вже набридає мені своїми дзвінками. Треба буде зробити його партнером і не морочити голови. Тоді я зможу писати, а він, із вдячності, відчепиться від мене. Мені з головою вистачить і половини, щоб жити, якщо без тебе це все можна назвати життям. Ну ось, я знову за старе. Проїхали.

Ну що ж, план, здається, нормальний. Завести «опелька», доїхати до міста, непомітно прокрастися через чорний хід в магазин пана Юрія, поставити в багажник кілька ящиків «Джека» (надіюся, в нього знайдеться кілька ящиків) і, так само непомітно, повернутися додому. Думаю, цього мені має вистачити, щоб закінчити книгу. Як казав дідусь Гем «Пиши п'яним, редагуй тверезим».

Що ж, треба приводити себе до людського вигляду і вирюшати. Я щойно подивився у дзеркало і зрозумів, що не все так легко і просто. Моє волосся сиве, масне і довге, а вимити його зовсім немає бажання. А ще чистий одяг шукати... Чому не можна просто взяти і поїхати в тому, в чому

ходжу вдома? Хоча... Якби ти мене бачила, то точно не випустила б на вулицю у такому вигляді. Не знаю... Напевно, таки треба щось з собою зробити. Хоча б заради тебе. А раптом я ось так візьму і зустріну тебе на вулиці. Просто неба. Це ж може статися? Раптом ти пододала сто шістдесят кілометрів зі Львова і таки приїхала у місто, біля якого живу і я. Зовсім випадково, звичайно. Що тоді? Якщо ти побачиш мене таким, який я зараз, то просто не впізнаєш. Та ти мене й прибраного-вимитого навряд чи впізнала б. Стільки років...

Так, переключімося на щось веселіше. Про свої плани на сьогодні я вже розповів, залишилося допити те, що залишилося, вибач за тавтологію, і приступити до їх виконання. Тепер про хороше. Вже згаданий мною пан, бач, я його навіть паном називаю, Сергій Павлинський розбудив мене вчора о восьмій ранку. Уявляєш? О восьмій! Не зважаючи на хороші новини, в мене цілий день страшенно боліла голова. А знаєш, що він сказав? Стотисячний тираж моєї останньої книги розкупили за три місяці. Тепер буде перевидання. Мене хочуть бачити у видавництві. Здається, будуть перекладати. Що ж, побачимо. Я поки не допишу, нікуди звідси не поїду. Ми ще трохи поговорили про роботу, граніт і наших німецьких партнерів. Це мене втомилло. Єдине, що я хотів знати, чи переслав він гроші сім'ї мого покійного брата. Сказав, що зробить це найближчим часом. Молодець. Він взагалі хороша, добра людина, хоч прикидається злим і крутим хамлом. Я все-таки зроблю його партнером.

Ну що ж. Буду закінчувати, щоб не надто завантажувати тебе своїм мотлохом.

Ой! Зовсім забув розповісти. Я сьогодні закінчую п'ятнадцятий розділ нового, вже десятого, роману. Уявляєш? Десять романів за дванадцять років. Непогано, правда? Хоча є люди, які пишуть набагато більше. Я тебе, напевно, не здивую, якщо скажу, що він (роман)

про кохання. Про що ж мені ще писати? Кохання це те, що дозволяє мені жити. Воно засіло в мені, і вже п'ятнадцять років я не можу з тим нічого зробити. Не знаю, чи читала ти мої попередні книги. Ти добре знаєш, що всі вони лише для тебе, лише тобі. Але ця остання... Вона особлива. Я нарешті наважився написати всю правду про нас. Скинути той тягар, який величезною важезною брилою вже стільки років висить у моїй душі, на моєму серці. Не знаю чи зможу написати після цього ще щось. Здається, вже нічого сказати... Але листи тобі писати я все одно буду і ти, моя хороша, нічого з цим не вдієш.

На цьому ставлю крапку. Обіймаю тебе міцно, як тоді. Цілую. Кохаю.

P.S. Завтра обов'язково напишу і розкажу тобі про свої сьогоднішні пригоди у місті.

Твій І.»

Розділ 1

Лютий. Наші дні.

Одна дивилася на нього з портрета на стіні. Інша — тихо спала на його грудях. Її довге темне волосся розповзлося наче тисячі тонесеньких змій. Вона, поклавши руку йому на живіт і закинувши на нього ногу, напевно бачила якийсь гарний сон, бо злегка усміхалася, а він... Він не спав. Лежав утупивши погляд у стелю злегка поглажуючи її оголені плечі. Його думки були десь далеко... Раптом погляд ковзнув по стіні й зупинився на тому самому портреті світловолосої красуні, що пронизливо дивилася на нього.

— Вибач, — прошепотів чоловік і тим одразу ж розбудив жінку.

— Що? Що таке? — сонно промовила та і сіла в ліжку.

— Тобі пора, — сухо відповів він.

— Ти знущаєшся? — скривилася жінка. — Хоча знаєш? Мовчи! Не відповідай. Ти... Ми з тобою вже два роки «зустрічаємося», — вона показала пальцями уявні лапки і продовжила. — Два роки, як щури. То приїдь, то «тобі пора». Знаєш? З мене досить! Знайди собі іншу ляльку для сексу, — вона почала вдягатися, а він так і лежав втупивши погляд у портрет. — Я хочу нормальних стосунків. Хочу чути слова любові. Хочу кохати і бути коханою. Хочу побачень. Хочу вийти в люди, а не тільки ховатися у твоєму домі чи ще десь. Хочу сім'ї і... — замовкла, зібралася з думками. — Ти можеш мені це дати? — запитала і сама ж відповіла. — Звісно, ні. Я не розумію, для чого я тобі? Лише аби переспати й забути. Я хочу більшого. Два роки, Ігорку, два роки... А зараз? Де ти зараз? — махнула рукою, підійшла до дверей і зупинилася. — Ти ж мене навіть не слухаєш.

— Я слухаю, — тихо і невпевнено сказав він. — Але... Мені треба працювати.

— Знову пишеш свою дурню? Свої любовні романи? Вернися до реальності, бо так і житимеш лише зі своїми книгами. Ой! Вибач. У тебе ж іще твій граніт є, такий самий холодний камінь, як і ти.

— Мою, як ти кажеш, дурню люблять і читають десятки тисяч людей, а фірма забезпечує гранітом усю країну.

— То й спи з ними! — крикнула вона і вже тихо додала: — Вибирай, або в нас нормальні стосунки, або... не дзвони мені більше.

Двері грюкнули. Він залишився сам. Схопив з тумбочки біля ліжка пачку цигарок і закурив. Знову зиркнув на портрет. Потім підвівся з ліжка, накинув на плечі старий халат і підійшов до вікна. Відсунув тюль

і подивився на позашляховик, що виїздив із подвір'я. Цю «Toyota FJ Cruiser» він купив їй лише для того, щоб вона могла легко дістатися до його дому. А зараз вона так само легко їхала геть, але йому було байдуже.

— Треба працювати, — сказав сам до себе і, вийшовши з кімнати, зайшов у робочий кабінет.

Його пальці бігали по клавіатурі старого ноутбука наче він не набирав текст, а грав на фортепіано якийсь із творів Моцарта. Годинник показував першу дня. Очі, кольору бурхливого моря, трохи сльозилися. Погляд намертво прикутий до екрана. Нерідко чоловік загортав за вухо сиве масне волосся. Потім, напевно втративши останню краплю терпіння, взяв із шухляди чорну резинку і зав'язав його у хвіст. Рука наче сама потяглася до склянки. Він перехилив, щоб випити, і дуже здивувався, коли та виявилася порожньою. Лише тоді чоловік відірвав погляд від монітора і подивився на склянку, а потім на порожню пляшку «Jack Daniel's», яка стояла на краю дубового лакованого столу.

— Ну ось і все, — важко видихнув, натиснув кілька кнопок на ноуті й екран за секунду згас.

Він встав. Його старий, затертий до дірок, домашній халат, сірий з чорним, зачепився за бильце стільця. Чоловік ступнув, перечепився через кілька порожніх пляшок знаменитого віскі, перевернув стільця і впав, розпластавшись на підлозі.

— Ну ще цього мені бракувало! Де, в біса, пані Марія? Коли вона вже нарешті прибере цей мотлох? — крикнув і зненацька... посміхнувся.

Нарешті підвівся, взув легкі домашні тапки і спустився сходами на перший поверх. Зайшов у ванну кімнату. Скинув одяг і зачинився у скляній душовій кабінці. Льодяний душ хоч трохи привів його до тями. Коли чоловік вийшов, витерся і подивився у дзеркало, то не міг стримати сміху. Його волосся нагадувало

тепер кучеряві вуха кокер-спанієля. Він взяв гребінець і спробував хоч якось укласти неслухняні кучері. За хвилину, полишивши марні спроби упорядкування зачіски, чоловік взяв темні джинси, які лежали на пральній машинці, і теплу в'язану кофту. Натяг на себе. Вийшов у коридор. Взувся і, зайшовши в металеві двері, опинився в гаражі.

Зелений «Opel Frontera» тисяча дев'ятсот дев'яносто третього року витріщався на нього прямокутними фарами перед якими, наче окуляри, вирізнялися металеві дуги посиленого бампера. Цей автомобіль він купив вісім років тому, і той жодного разу не підвів свого господаря. Чоловік відчинив ключем водійські дверцята і потягнув важіль, який відкривав капот. Піднявши важкий пласт металу, господар вміло накинув клеми на акумулятор і затягнув їх ключем на дванадцять.

— Ну що ж, — плеснув у долоні і сів за кермо. — Давай, малесенька, не підведи.

Двигун загарчав наче невдоволений дворовий пес. Захрипів, закашлявся, але таки запустився. Чоловік забіг до коридору, давши машині змогу як слід прогрітися. Накинув пухову куртку. Піднявся на другий поверх і взяв із шухляди робочого стола двадцять п'ять тисяч гривень купюрами по п'ятсот. Якщо він все правильно розраховував, то має вистачити на два ящики улюбленого віскі, по двадцять чотири півлітрові пляшки в кожному.

Коли він знову сів за кермо, двигун працював тихо і рівно, наче цій машині не тридцять п'ять років, а лише рік чи два. Чоловік зачинив дверцята, натиснув на невеличкому пульті зелену кнопку, і двері гаража шмигнули під стелю. Всередину ввірвався бурхливий вітер, засипавши капот і лобове скло снігом. Увімкнувши склоочисники, чоловік виїхав з гаража і зупинився на засніженому подвір'ї. Натиснув червону кнопку,

і двері сповзли, закривши в'їзд. Ще одне натискання, тепер уже синьої кнопки. Він дочекався поки на екрані, який висів біля вхідних дверей, загорілася червона лампочка, а тоді дав газу. Дерев'яний двоповерховий будиночок залишився позаду.

Місто зустріло його порожніми засніженими вулицями, якими, наче якийсь розбишака, ганяв вітер. Як казали колись, хороший господар в таку погоду навіть пса з дому не вижене. Магазин пана Юрія був при в'їзді в місто навпроти цукрового заводу, який тихо розвалювався чекаючи весни, наче вона прийде і щось змінить. Ні, не змінить, лише допоможе йому розвалитися повністю. А п'ятнадцять років тому цей завод давав добру тисячу робочих місць і був найбільшим в Україні. Тепер тут можна знімати постапокаліптичні фільми.

Чоловік звернув праворуч, але, помітивши на стоянці десяток авто, не став зупинятися й одразу ж поїхав до, так званого, чорного ходу. Лише вийшовши з машини, він відчув усю міць лютневої погоди. Цей останній місяць зими явно показував, на що він здатний. Вітер одразу ж вдарив снігом по обличчю, ніби якась шпана кинула сніжку. Застебнувши куртку під саму ший, чоловік поспішив до входу. Відчинив великі металеві двері й прошмигнув усередину.

Високий чорнявий чоловік з просто величезними вусами, натягуючи робочі рукавиці, неквапно йшов на склад. У приміщенні було досить тепло і вдягнений він був легко. Світлі джинси з розрізами на колінах, футболка барви кави з молоком, білі кросівки. Його лиса голова відбивала яскраве світло, яке лилося з двох світильників, що причаїлися під стелею. Побачивши гостя, хазяїн магазину розвів руки і посміхнувся.

— Я не вірю своїм очам! — крикнув він, та за секунду стихив голос помітивши, як візитер приклав

до вуст вказівний палець. — Ігор Гриневич, — пошепки продовжив Юрій. — Невже це справді ви? Не повірите, я недавно таки прочитав вашу книгу.

— Яку з? — запитав гість.

— Ну спочатку ту, останню, яка недавно вийшла, а потім мене таки понесло і я вже не міг стриматися, тому купив всі ваші книги. Тепер маю цілу колекцію. Залишилося лише прочитати.

— Приємно чути, я чомусь вважав, що вам байдуже, як до мене, так і до моїх книг.

— Ви помиляєтеся. Ви, пане, дуже помиляєтеся. Тепер я ваш ярий фанат. Ну не те, щоб фанат, але мені й справді подобається, як ви пишете. Скажу чесно, тільки між нами, я навіть інколи дозволяв собі вронити сльозу, — посміхнувся Юрій.

— Нічого дивного, — мовив Ігор. — Це ж плаксиві жіночі романи. Інколи й чоловіку треба звільнитися від зайвих емоцій, які тримають за горлянку. І нічого кращого від такої літератури просто немає.

— А можна питання?

— Давай, — видихнув Ігор задалегідь знаючи, про що піде мова.

— Над чим ви зараз працюєте? Що пишете? Це буде новий любовний роман, чи, може, вирішили спробувати себе в інших жанрах?

— Це буде... любовний роман. Саме закінчив п'ятнадцятий розділ. Ще кілька тижнів і буду здавати у видавництво, тому... Думаю, вже літом нова книга з'явиться на полицях книгарень, — вдовольнившись цікавістю господаря магазину, Ігор спробував заговорити про реальну ціль свого візиту. — Я хотів би...

— Що завгодно. Просто скажіть, — перебив Юрій і, розмахуючи руками, продовжив: — Скажіть, і я все зроблю. Все дістану. Якщо треба, можу й доставку

організувати. Що саме вам треба? Кажіть, не соромтеся. Тут всі свої.

Ігоря почала втомлювати ця розмова, але слова власника магазину про те, що він готовий «організувати доставку», зацікавили. Юрій дивився на гостя поглядом малої дитини, яка з нетерпінням чекає на відповідь. Ігор підійшов ближче і нахилився, щоб сказати на вухо.

— У вас є «Джек Деніелс»? Якщо є, то мені два ящики у машину закиньте, будь ласка. Там якщо нуль п'ять то по двадцять чотири в ящику, правильно? Яка ціна пляшки, п'ятсот?

— Чотиреста вісімдесят п'ять, — відповів Юрій.

— Рахуємо по п'ятсот. Закидайте. Тільки так, щоб менше хто бачив. Запишіть свій номер телефону і киньте в якийсь із ящиків. Я знайду. Якщо мені треба буде — я подзвоню, але за однієї умови.

— Якої? — прошепотів Юра.

— Ви ніколи і нікому не розповідатимете про те, що будете привозити мені. Це буде такою собі, нашою з вами, таємницею. То що? Домовилися?

Юрій кивнув. Ігор взяв його руку і поклав на долоню гроші.

— Тут двадцять чотири тисячі за віскі і тисяча вам за дружбу і подальшу співпрацю. Думаю, так буде добре нам обом. Я... — Ігор зробив невеличку паузу. — Чекаю в машині. І не кажіть нікому, що я тут був.

Юрій запхнув гроші в кишеню і поспішив виконувати замовлення поважного клієнта. Ігор скривився, згадавши, яка погода за дверима, вискочив на вулицю, закриваючи обличчя долонями, і побіг до машини. Через кілька хвилин він побачив у дзеркало заднього виду, як відчинився багажник і задзвеніли пляшки. Один, два. Юрій помахав рукою, а потім показав великий палець. Ігор запустив двигуна і, як тільки багажник захлопнули, дав газу і поїхав геть. Вискочив на головну дорогу

і помчав до домівки, розташованої в лісі, за п'ятнадцять кілометрів від невеличкого міста Кременець, перлини Волинського Тернопілля.

Заїхавши в ліс, чоловік зупинив автомобіль і вийшов. Дістав із кишені пачку цигарок. Закурив, на повні груди вдихнувши солодкий дим з ароматом м'яти. Підійшов до багажника, відчинив і взяв з ящика пляшку «Джека». Вітер в лісі не так буянив, як на відкритій місцевості. Ігор спокійно докурив і повернувся за кермо. Відкоркував пляшку і зробив кілька ковтків. Скривився і закрив рота рукавом. Коли горло перестало пекти від спиртного, знову випив. А коли в пляшці залишилося менше половини, салон машини заповнила гучна мелодія телефону. Ігор зиркнув на екран, поставив смартфон на спеціальну підставку і прийняв виклик. З чотирьох динаміків, які були вмонтовані в двері, зазвучав хрипкий чоловічий голос.

— Агов! Привіт! Ти мене чуєш?

— Я тебе слухаю, Сергію, слухаю, — відповів Ігор і зробив ще кілька ковтків.

Сергій Павлинський, сорокап'ятирічний чолов'яга з м'яким серцем, хоч і намагається вдавати з себе не знати кого. Завжди говорить правду і просто в очі, навіть не намагаючись згладити гострі кути. Вони з Ігорем познайомилися коли були ще студентами. Після закінчення університету кожен пішов своєю дорогою, та доля знову звела їх разом. П'ятнадцять років тому Ігор зателефонував і сказав, що хоче переїхати зі Львова у невеличкий Кременець. Сергій не став задавати зайвих питань. Допоміг, прихистив, знайшов підходящу квартиру і роботу на перший час. Саме Сергій був свідком заснування невеликого підприємства з гучною назвою «Гранітбудексклюзив», яке займалося виготовленням та встановленням виробів з природного каменю. За якийсь рік Ігор вивів свою

фірму на всеукраїнський рівень. Були відкриті офіси у Рівному, Луцьку, Києві та інших містах. Підприємство стало одним із найбільших в Україні з обробітку мармуру та граніту, а Сергій став його виконавчим директором. Ігор, заробивши свій перший мільйон, вдарився у літературу. Побудував особнячок і почав писати, випадаючи на кілька місяців з реального життя. Свою першу книгу він видав власним коштом. А вже за другу отримав гонорар. Ці гроші не мали для Ігоря особливого значення, але відчуття, що за твою роботу платять, додавало йому впевненості, як письменнику. З часом Сергій, окрім керування фірмою, взяв на себе обов'язки такого собі літературного агента, не безкоштовно звісно ж. Тепер усі видавничі справи йшли через нього. Ігор міг спокійно писати, не відволікаючись ні на що. Коли ж у черговій книзі була поставлена остання крапка, чоловік повертався до реальності. Їздив в Італію, Іспанію і Німеччину. Переймав досвід роботи з природним каменем у своїх іноземних партнерів. Укладав нові угоди і купував устаткування для поліпшення діяльності підприємства. А потім знову зникав, щоб написати черговий любовний роман.

Та все ж були питання, які Сергій просто не мав права вирішувати без участі Ігоря. Його телефонні дзвінки часто нервували, збивали й відволікали. Хотілося вибити, або просто послати Сергія куди подалі. Та Ігор не міг ігнорувати їх. От і тепер, черговий телефонний дзвінок від виконавчого директора і саме в той момент, коли спиртне вже почало зігрівати душу і розслабляти тіло.

— Ти що, п'яний? — запитав Сергій, та відповіді чекати не став почувши по голосу: що й до чого. — Хоча... Байдуже. Дзвонили з видавництва. Питали про твою нову книгу. Вони не будуть гонити тебе до Київського Арсеналу, але до кінця весни рукопис треба здати, щоб

встигнути на Форум видавців. Це перше. Друге: хочуть, щоб ти приїхав особисто. Зрозумій, вони кажуть, що тобі треба з'являтися на публіці. Треба — і крапка. Люди хочуть спілкуватися з автором. Треба провести кілька зустрічей і презентацій. Коротше, на Форум ти маєш бути у Львові.

— Тихо, не гарячуй, — зупинив його Ігор. — Рукопис я здам до кінця березня, крайній термін — початок квітня. Це перше. Друге: я не поїду у Львів, крапка. Хочуть, хай видають, а не хочуть... Чхати я хотів! У Київ — будь ласка. В будь-яке інше місто України. Так і передай. Але у Львів — ні.

— Друзе, я знаю тебе ще з часів динозаврів. Ми з тобою багато пережили разом і ти завжди міг довіритися мені. Скажи нарешті, що ж такого сталося у тому Львові, що ти так боїшся туди повертатися вже ось п'ятнадцять років?

— Нічого такого, — сумно видихнув Ігор. — Просто не хочу і все. Прошу тебе, не задавай питання, на які я не можу відповісти. Все. Не хочу про це говорити. Давай про щось інше.

— Ок, — мовив Сергій і різко перевів розмову в інше русло. — Ті два станки, про які ти домовився з німцями літом, вже в нас. Я правда намахався з розтаможкою в Тернополі... Та менше з тим. Сьогодні зранку мав телефонну розмову з нашими німецькими партнерами. Вони хочуть приїхати. Ти маєш бути. Ти домовлявся — тобі й зустрічати. Я сам...

— Послухай мене, — перебив Ігор. — Я буду. Коли вони приїжджають?

— Десь у середині березня. Точну дату ще узгодимо, — відповів Сергій.

— Добре. Набери мене коли будеш знати все точно. А тепер дай нормально дописати роман. Не дзвони кожні п'ять хвилин — треба чи не треба. І взагалі...

Я хочу зробити тебе співвласником. Розпорядися, щоб наші юристи підготували всі потрібні документи. Внутрішньо-українські справи будуть на тобі. Я візьму на себе всі закордонні питання. Все. Сорок відсотків твої. Надіюся, це хороша новина і ти щасливий. А тепер скажи мені, друже, ти Марті гроші закинув?

Сергій довго мовчав перед тим, як відповісти. Ця інформація звалилася на нього несподівано, як сніг у липні. Звісно ж, він мусив усвідомити все сказане Ігорем тому й мовчав. Потім заговорив тихо й радісно намагаючись приховати емоції, що вирували всередині.

— Я передам нашим юристам те, що ти щойно сказав, — ледве стримуючи втіху, мовив Сергій. — Гроші ще не скинув, але до кінця тижня все буде зроблено. І... Дякую за довіру. Я...

— Та засмійся вже ти! — крикнув Ігор і лише тоді почув у слухавці щирий сміх друга. — Я вже давно мав це зробити. Ти врятував мене тоді, п'ятнадцять років тому. Я завжди буду вдячний тобі. Тому давай, їдь, напийся, відсвяткуй...

— Яке напийся, — серйозно сказав Сергій. — Тут роботи...

— Всіх грошей не заробиш, але... Роби, що хочеш, тільки дай мені спокійно дописати книгу! Все!

— Як все? Я...

Ігор вибив і одразу ж допив улюблений напій. Порожню пляшку кинув на заднє сидіння. Зиркнув на погаслий екран телефону. Розблокував, знайшов потрібний номер і натиснув кнопку виклику. Після кількох довгих гудків у слухавці почувся злий і досить різкий жіночий голос.

— Чого тобі?

— Привіт, сонце! Ти вже заспокоїлася чи ще...

Його перебив голосний сміх.

— Ти серйозно? — запитала жінка. — Чого це я мала заспокоїтися? Чи, може, ти зробив висновки з моїх ранішніх слів і дуже вже хочеш мені щось сказати?

— Я... Цей... Подумав. Може, ти все ж приїдеш і ми поговоримо нормально?

— Значить, не хочеш, — ніби сама до себе промовила вона. — Я ж чую, що ти вже випив. Я ж не глуха. Чого тобі треба? Сексу? Все! З мене досить! Якщо я тобі потрібна лише для цього, не дзвони мені більше. Я люблю тебе, але бути біля тебе — аби бути, більше не хочу і не можу. Подорослішай нарешті. Ми вже не діти. Тобі вже не двадцять і навіть не тридцять. Я хочу сім'ї. Хочу тиші і спокою. Ти мене почув?

— Почув, — важко видихнув Ігор. — А може...

— Ніяких «може»! Мені набридло! Добре подумай, що для тебе важливо і чого ти насправді хочеш. От тоді й подзвониш.

— Ксюхо, перестань... — сказав примирливо, та вона його вже не чула.

Виклик завершено. Ігор злісно вдарив по керму. Махнув рукою. Перевів п'яний, втомлений погляд на засніжену дорогу й злегка натиснув на газ. Машина неквапливо покотилася в бік дому.

Позашляховик в'їхав на подвір'я і зупинився. Фари згасли, двигун замовк. Ігор випав з автомобіля. Йому навіть не вистачало сил загнати машину в гараж. Опіраючись на міцний кузов старого «опеля», він дійшов до багажника. Відчинив і вхопив з ящика ще одну пляшку «Джека». Захлопнув і впав схопившись обома руками за дорогоцінну випивку. Закурив збираючись з думками. Перевернувся на живіт, встав і оперся спиною в автомобіль. Засміявся і здмухнув з обличчя неслухняне волосся. До входу в хату залишалося пройти якихось п'ятнадцять метрів. Перевалюючись з ноги на ногу він рушив уперед. Якось дійшов до сходів і став

навколiшки на першу сходинку. Пiв лiтра «Джека», якi вже сидiли в ньому, попросилися назовнi.

— Е нi, — похитав головою чоловiк i дiстав з кишенi пульт.

Натиснув на синю кнопку i перевiв погляд на екран бiля дверей. Коли загорiлося зелене свiтло, Iгор виповз на веранду i сiв, щоб хоч трохи перевести подих. Саме в цей момент вiн помітив дiвчину, яка вмостилася на дерев'янiй лавi й спостерiгала за ним. Здається, їй було не бiльше чотирнадцяти рокiв. З-пiд в'язаної шапки вибивалося довге бiляве волосся. Дiвчина дуже змерзла. Куталася в коричневу дублянку i часто шмигала носом. Взута у коричневі замшеві черевики, якi явно не давали того тепла, якого їй хотiлося.

— В мене колись було точно таке бiле волосся, а зараз... — Iгор двома пальцями взяв пасмо i з огидою подивився на сивину. I лише тепер втямив, що на верандi сидить якась незнайомка. — Ти хто... взагалi... така? — запитав затиноючись i голосно гикнув.

Дiвчина встала. Цокаючи зубами, пiдiйшла до нього й присiла.

— А ти мене не впiзнаєш? — запитала тремтячим голосом.

— Взагалi-то... тут я... цей... запитую... — Iгор поставив пляшку i голосно плеснув у долонi. — Я зрозумiв! Ти божевiльна фанатка, яка якось дiстала мою адресу, i тепер...

— Не вгадав, — перебила дiвчина. — Я, звичайно, читала твої книги, але точно не фанатiю вiд них. Дядю, невже ти справдi не впiзнав мене?

— Який я тобі дядя, сама ти дядя! Або кажи, що тобі треба, або... забирайся звiдси пiд три чорти!

Вiн пильно зиркнув на неї. Цi очi... Вони були такими знайомими. Де вiн ранiше мiг бачити їх? Де? В голові запаморочилося. Чоловiк загорнув догори волосся

і вдарив кулаком о дерев'яну підлогу. Він злився через те, що ніяк не міг згадати, де ж бачив ці карі бездонні очі.

— Хто ти? — знову запитав Ігор.

— Мене звати Злата...

— Чекай, чекай! — зупинив її чоловік. — Злата? — прошепотів задумливо.

Це ім'я було надто знайоме. Він точно мав би знати цю дівчину. Але звідки? Ніяк не міг згадати. В повітрі зависла незручна пауза.

— Я донька твого брата Дениса, Злата, ти повинен пам'ятати мене.

Її слова вдарили по його свідомості наче хтось кувалдою розтросив йому черепа. Він ніяк не міг повірити в почуте. Десять років пройшло від смерті брата, й Ігор ні разу не переступав порога його дому. Ні разу за десять років не бачив ні дружини, ні доньки Дениса. Жодного дзвінка чи листа.

— Що ти тут робиш? Ти маєш бути з матір'ю. Ти не повинна тут бути.

Дівчина відвела погляд. Сльози нестримно збігали по її почервонілих щоках...

— Може, заїдемо до хати. Я змерзла, — Злата витирала обличчя рукавичкою.

— Я нікуди не піду, — твердо відповів Ігор. — Поки не скажеш мені, чому ти тут, а не з матір'ю. Ти втекла з дому? Тоді чому прийшла сюди? Як ти взагалі мене знайшла? Ніхто з ваших не знає, де я живу. Я не люблю приймати гостей. Тому давай, розкажуй.

— Правду казала мама. Ти черствий, злий, самовдоволений кретин. Егоїст. Тобі плювати на всіх, окрім себе. Як ти взагалі став письменником?

— І що ще казала твоя мама?

— Що ти... Ти не завжди був таким. Колись ти був нормальною людиною. Навіть умів любити, що й підтверджують твої книги. Але в тобі щось зламалося. Щось

дуже особисте... і ти став просто нестерпний. Ти пішов. Утік. Залишив тата, коли йому найбільше були потрібні твоя підтримка і допомога. Ти знав про... — Злата затулила рот рукою, щоб стриматися і не кричати на дядька. Після короткої паузи продовжила. — Але ти все одно пішов. Покинув його. А тепер перераховуєш нам гроші. Хочеш залагодити провину. Але в тебе...

— Бла-бла-бла, — покривився Ігор. — Якщо твоя мама така розумна, а я такий поганий, то й вали до своєї... матері.

Дівчина встала й підійшла до дверей. На екрані все ще світилося зелене світло. Не повертаючись до чоловіка і не стримуючи сліз, вона відчинила двері.

— Мама померла, — схлипуючи сказала Злата. — Місяць тому потрапила в автокатастрофу. Її, ще живу, доправили до лікарні. Лікарі добу боролися за її життя, але...

Дівчина зайшла всередину і зачинила за собою двері.

Неймовірний біль проколов голову Ігоря і він тихо застогнав, а потім... Темрява. Його свідомістю заволоділа непроглядна темрява. Він знепритомнів.